

Aspir (Sholiqizg'aldoq, Saflor)

1

O'simlikning xususiyatlari

Aspir (*Carthamus tinctorius*) asterguldoshlar (*Asteraceae*) oilasiga mansub o'simlik bo'lib, bo'yi 50–100 sm oralig'ida o'sadi. Yoz oxiriga yaqin (iyun oxiri – iyul boshi) sariq, krem, oq, qizil yoki to'q sariq gullar ochadi. Shuningdek, qizil safran, to'tiqush yemishi, bo'yoq aspi, haspir kabi nomlar bilan ham tanilgan.

2

Kelib chiqishi

Aspirning vatani Arabiston yarim oroli bo'lib, u Eron, Hindiston, Pokiston kabi mamlakatlarga tarqalgan. Tashqi o'xshashligi tufayli u safran bilan ko'p aralashtirilganligi sababli "soxta safran" deb ham ataladi.

3

Iqtisodiy qiymati

Aspir o'simlik yog'i manbai bo'lib, bioyoqilg'i ishlab chiqarishda ham ishlatilishi sababli yuqori iqtisodiy qiymatga ega mahsulotlardan biridir. U quruq iqlim sharoitlariga moslashgani bilan e'tiborni tortadi. Aspirning kosmetika va bioyoqilg'i sanoatida ishlatilishi kengayib borayotganligi uni yuqori daromadli qishloq xo'jalik ekiniga aylantirgan. Shuningdek, bug'doy va arpa almashlab ekishda, no'xat o'rniga alternativa sifatida ham yetishtirilishi tavsiya etiladi.

